

τῷ ὄρω ὅπως πάντα τὰ πράγματα μετενεχθῶσιν ἐκεῖ ὑπὸ τῶν γυναικῶν.

Ὁ φρούραρχος κατανυγείς ἐκ τῆς ἀφελείας τοῦ Ὀσμὰν θεωρεῖ ἑαυτὸν θριαμβεύοντα καὶ ἀπέρχεται χαρμωδύως μεθ' ὅλης τῆς πολεμικῆς αὐτοῦ συνοδείας ὅπως ὁδηγήσῃ παρ' ἑαυτῷ τὴν νύμφην.

Τότε ὁ θησαυρὸς φθάνει. Οἱ ἵπποι βαρέως πεφορτωμένοι συνοδεύονται ὑπὸ 39 κεκαλυμμένων ἀνδρῶν. Οἱ ῥωμαλέοι οὗτοι οἰκονόμοι ὀλιγίστην ἐπιδείκνυνται γυναικείαν ἀδυναμίαν ἐκφορτόνοντες τοὺς ἵππους ταχέως τε καὶ ἀκόπως. Οὗτοι βεβαίως, ὡς εὐκόλως ἐννοεῖται, ἀπετέλουν ὅμιλον τῶν γενναϊοτέρων καὶ ἀνδρειοτέρων ἀγωνιστῶν τοῦ στρατοῦ τοῦ Ὀσμὰν, Κονοῦρ Ἀλπ, Χασσὰν Ἀλπ, Ἀβδουρράχμὰν καὶ λοιπῶν, οἵτινες ἐν σπουδῇ ἐκκενοῦσι τοὺς πλήρεις ὀπλῶν σάκκους.

Κυριευθέντος σχεδὸν ἀνευ ἀντιστάσεως τοῦ πύργου, ὁ Ὀσμὰν ἐνασχολεῖται νὰ στήσῃ ἐνέδραν εἰς τὰς στενοπόρους τοῦ Καλδεραιλίκ, δι' οὗ μέλλει νὰ διέλθῃ ἡ νύμφη. Ὁ ἄπιστος φρούραρχος φονεύεται, ἡ δὲ νεαρὰ νύμφη Νιλουφέρ ἀναρπάζεται ὑπὸ τοῦ Ὀσμὰν, ὅστις ὀρίζει αὐτὴν διὰ τὸν δεκατετραετὴ τότε υἱὸν αὐτοῦ Ὀρχάν.

Πρόδηλον ὅτι ὁ Ὀσμὰν, ὁ νικηφόρος ἀγωνιστής, ὁ μέγας ἀρχηγὸς τῆς φυλῆς αὐτοῦ, ἐλησμονήσεν ἤδη τὸ τρυφερὸν εἰδύλλιον τῆς νεότητος αὐτοῦ, τὸν πρὸς τὴν ὥραιαν Μάλ χατοῦν ἔρωτα αὐτοῦ· ἴσως ἐνόμιζεν ὅτι ὁ ἄμετος οὗτος τρόπος τοῦ ν' ἀρπάσῃ ἔτοιμον κατὰ πάντα νύμφην διὰ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ἀπήλλατσεν αὐτὸν πολλῶν φροντίδων, ἀναστεναγμῶν καὶ ἀπωλείας χρόνου. Ἀλλὰ καὶ ἡ Νιλουφέρ ὑπέκυψεν ἀγογγύστως εἰς τὴν τύχην αὐτῆς· δυνατὸν δὲ μάλιστα νὰ ὑποτεθῇ ὅτι εἶδεν ἐν αὐτῇ τὴν εὐτυχίαν, διότι βραδύτερον τὸ ὄνομα αὐτῆς συνετέλεσεν εἰς τὴν δόξαν τῆς βασιλείας τοῦ συζύγου αὐτῆς. Ἀναφέρεται ὡς ἰδρύσασα ἑνδεκα καὶ ἑκατὸν μνημεῖα καὶ καθιδρύματα κοινωφελῆ καὶ φιανθρωπικὰ καθ' ἅπασαν τὴν ἐπαρχίαν ἐκεῖνην, ὧν πλεῖστα εὐρίσκονται ἐν αὐτῇ τῇ Προύστῃ. Πρὸς τοῖς ἄλλοις δέον νὰ μνημονευθῇ ἡ νέα λιθίνη γέφυρα, ῥιφθεῖσα ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ, φέροντος πάντοτε τὸ ὄνομα Νιλουφέρ.

Περὶ τὸ τέλος τοῦ βίου ἡ Νιλουφέρ χατοῦν ἀπεσύρθη εἰς τὸ φρούριον τῆς Νικαίας, ἐν ᾗ ἰδρύθη ὑπ' αὐτῆς τὸ ὡραιότερον τῶν τουρκικῶν τεμενῶν. Ἐκεῖ εἶδεν αὐτὴν ὁ περίφημος περιηγητὴς Ἰβν Βατρουλλὰχ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 14' αἰῶνος ἀποκαλῶν αὐτὴν Βεῖλχλοῦμ χατοῦν, εἰσεβῆ καὶ ἐξάρετον ἡγεμονίδα ἧτις ἐξετίμα καὶ ὑπελήπτετο αὐτόν.

Υἱοὶ τῆς Νιλουφέρ ἦσαν ὁ Σουλεῦμὰν σάχ καὶ Μουράτ ὁ Α'.

Ὁ Ὀρχάν κατὰ τὸν μακρὸν αὐτοῦ βίον συνῆψε

καὶ ἄλλους γάμους, ὧν ἀφηγούμεθα τὸν τελευταῖον μόνον.

Ἐξήκοντα ἔτη μετὰ τὴν ἀρπαγὴν τοῦ Ὀραίου κρίνου ὁ Ὀρχάν, ὁ ἰσχυρὸς τότε ἐμίρης, ὁ σοφὸς διπλωμάτης καὶ τὸ δεύτερον ἔτι νυμφεύεται. Κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην αἱ ἱπποτικάι μάχαι δὲν ἦσαν ἐν ἐνεργείᾳ (ὁ ταλαίπωρος γέρων δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἀποδυθῇ εἰς τοιούτους ἀγῶνας), ἡ μελλονύμφος δὲν εἶναι πλέον ὥραία κόρη τῶν βουνῶν, φέρουσα ὄνομα νύμφης, ἀλλὰ πορφυρογέννητος, ἡ κόρη καταρρέοντος αὐτοκρατορικοῦ οἴκου, ἡ εὐγενὴς ἡγεμονὶς Θεοδώρα. Ἡ πομπὴ καὶ λεπτομερὴς ἀφήγησις τῆς λαμπρῆς ταύτης τελετῆς ἀναφέρει ὅτι ὁ Ὀρχάν ἀπέστειλεν εἰς Κωνσταντινούπολιν τριάκοντα πλοῖα, στρατὸν, ἱππικὸν καὶ τοὺς πρώτους τῶν αὐλικῶν αὐτοῦ, ὅπως παραλάβωσι τὴν μνηστὴν ἀπὸ τῶν χειρῶν τῶν γονέων αὐτῆς, τοῦ Καντακουζηνοῦ καὶ τῆς αὐτοκρατείας Εἰρήνης.

Οἱ γάμοι ἐτελέσθησαν ἐν Σηλυβρία, παράπηγμα δ' ἐστῆθη ἐν τῇ πλησίον τῆς πόλεως πεδιάδι, καλυφθὲν διὰ λαμπρῶν ὑφασμάτων. Κατ' ἀρχαῖον βυζαντινὸν ἔθιμον ὁτάκις ἡγεμονὶς τῆς αὐτοκρατορικῆς οἰκογενείας ἐδίδετο γαμετὴ εἰς ξένον, ἡ μελλονύμφος ἔδει πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως αὐτῆς νὰ παραστῇ εἰς τὸν λαόν. Πλαγιοθὲν τοῦ παραπήγματος ἡ αὐτοκράτειρα περιέμενεν ὑπὸ σκηνὴν μετὰ τριῶν αὐτῆς θυγατέρων. Ἡ ὥρα τῆς ἀναχωρήσεως τῆς μελλονύμφου ἐπέστη, ἄθρόον δὲ τὸ πλῆθος συρρέει εἰς τὴν πεδιάδα σιωπηλόν. Τοῦ σημείου δοθέντος, τὰ ἐκ μετάξης καὶ χρυσοκέντητα παραπετάσματα καταπίπτουσι περὶ τὸ σκηνώμα καὶ ἐπιφαίνεται ἡ ἡγεμονὶς ἐν τῷ μέσῳ θεραπόντων ἐπὶ γονάτων καὶ δῆδας εἰς χεῖρας κρατούντων. Ἀκούονται τότε τὰ σαλπύγματα, αἱ χειροκρατήσεις τοῦ πλῆθους, καὶ αἱ ὑπὲρ τῆς εὐδαιμονίας τοῦ γάμου εὐχαὶ ἐπὶ πολλὰς κατὰ συνέθειαν ἡμέρας εὐωχίας καὶ χαρᾶς.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ).

Α. Β.

Η ΓΥΝΗ ΚΑΤΑ ΤΟΝ 10' ΑΙΩΝΑ.

(Ἐκ τῶν τοῦ Εὐγενίου Μελλετάρ).

Ἐν τῷ καθ' ὃν ζῶμεν χρόνῳ τὸ περὶ ἰσότητος ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς ζήτημα ὑπὸ συζήτησιν ἐτέθη· ὅπως δὲ πάντοτε συμβαίνει, ὅταν ῥάβδος τις τύχῃ συγκεκαυμένη κατὰ φοράν-τινα, ἀνακάμπτουσιν αὐτὴν κατὰ τὴν ἐναντίαν ἑξίν, τῆς ἰσορροπίας τὴν ἀποκατατάσσασιν ἐπιδιώκοντες· οὕτω καὶ ἐνταῦθα. Νεωτερισταί τινες σύγχρονοι ἄνδρες πνεύματος καὶ πλεονεκτημάτων εὐμοιροῦντες, προέβησαν μέχρι τοῦ δισχυριθῆναι τὴν τῆς γυναικὸς ὑπὲρ τὸν ἄνδρα ὑπεροχὴν. Ἀλλ' οὐχ οὕτως! Οὐδεμίαν τῆς γυναικὸς ὑπὲρ τὸν ἄνδρα παραδεχόμενοι ὑπε

ροχὴν, οὐδεμίαν δὲ τοῦ ἀνδρὸς ὑπὲρ τὴν γυναῖκα, ἀρκεσθῶμεν εἰς τὴν ἀναμέσον αὐτῶν ἰσότητα.

Ἡ ἰσότης συνιστᾷ τὴν δικαιοσύνην, ἐγὼ δὲ καὶ πέρα τούτου προβαίνω λέγων ὅτι ἡ στοργὴ εἶναι ἰσότητος ἀπεργαστικὴ, τὴν φυσικὴν δὲ μεταξὺ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς σχέσιν, ἡ ἀμοιβαία ἀποτελεῖ στοργή.

Ἀλλὰ τούτου δοθέντος, δύναται τις ἄρα εἰπεῖν ὅτι ἀνὴρ καὶ γυνὴ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ τυγχάνουσιν ὄν; Ἀνθρωπίνως νοοῦντες τὸ πρᾶγμα συμφάσκομεν, ἐπειδὴ ἀμφοτέροι εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ἀνέχουσιν οἰκογένειαν, τὴν ἀνθρωπότητα συνιστῶσι. Θεῖα ὅμως οἰκονομία καὶ ὅμοιοι ἀλλήλοις καὶ ἀνόμοιοι συγχρόνως ὑπάρχουσιν, ὅμοιοι μὲν καθόσον πρὸς τὸν αὐτὸν συμπορεύονται προορισμὸν, ἀνόμοιοι δὲ καθόσον ἐν τῷ προορισμῷ τούτῳ τὴν ποικιλίαν εἰσάγουσιν· οἱ βουλόμενοι ἄρα σήμερον τὴν γυναῖκα εἰς ἄνδρα νὰ μεταβάλλωσιν, οὐδὲν ἄλλο ἢ παραδοξολογίαν πάντῃ ἐναντίαν τῇ φύσει πρεσβεύουσιν· ἡ γυνὴ δέον νὰ μένῃ γυνή, ὥσπερ ὁ ἀνὴρ τὸ καθ'ἑαυτὸν ὀφείλει νὰ μένῃ ἀνὴρ· ἐὰν δὲ μεταξὺ αὐτῶν ὑπάρχωσι διαφοραὶ, ἅ!, πιστεύσατέ μοι, δὲν εἶναι αὗται τυχαίας ἰδιοτροπίας ἀπόρροια.

Τὴν κατὰ τὸν 19' αἰῶνα ἀνατροπὴν τῆς γυναικὸς συγχρότῃ δυστυχῶς ἀναλαμβάνομεν πρὸς τὸ τέταρτον τῆς ὥρας, ὅπερ προηγεῖται τοῦ γάμου, ἀφορῶντες, ἐνῷ ἐξεναντίας χάριν τῆς ἐπιούσης τοῦ γάμου ἡμέρας ὀφείλομεν ν' ἀνατρέφωμεν αὐτήν, χάριν τοῦ χρόνου δηλονότι ἐκείνου, καθ' ὃν καὶ ὁ προορισμὸς καὶ ἡ μείζων αὐτῆς ἀξιοπρέπεια ἐκδηλοῦται, καθόσον ἀπὸ τῆς ὑστεραίας τοῦ γάμου ἄρχεται αὕτη ἀσκοῦσα τὴν εὐγενεστάτην ἐν τῷ κόσμῳ λειτουργίαν, τὴν λειτουργίαν τῆς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους διαπαιδαγωγήσεως, ἀπὸ τῆς νηπιώδους ἀρχομένη ἡλικίας. Ἀνυψώσωμεν ἄρα τὴν ψυχὴν αὐτῆς μέχρι τοῦ τοιαύτου προορισμοῦ. Οἰαδὴποτε τῶνόντι καὶ ἂν ᾖ τοῦ ἀνδρὸς ἡ λειτουργία, ἔστω ἡ ἐξοχωτέρα, ἡ μᾶλλον πεποικιλμένη, ἡ μᾶλλον περιτετεχνημένη, οὐδεμίαν γινώσκω ἐν τῷ κόσμῳ μεγαλειοτέραν τῆς λειτουργίας γυναικὸς, ἥτις οὐχ ἀπλῶς ἐν τῷ βίῳ τὸ ἑαυτῆς τίχτει τέκνον, ἀλλ' ἥτις τὸν ἑαυτῆς παρατείνει τοκετὸν, ἀδιαλείπτως χορηγοῦσα οὐ μόνον τὸ τῆς φιλοστοργίας γάλα, ὡς ἐν τῇ πρώτῃ ὥρᾳ, ἀλλὰ καὶ τῆς ψυχῆς αὐτῆς τὸ γάλα, ἐμπνέουσα αὐτῷ τὴν ἀρετήν. Οὐδὲν ἐν τῷ κόσμῳ μεγαλυρότερον τοῦ διαπλάττειν μίαν ψυχὴν.

Ἀποσοβήσατε λοιπὸν τὴν ἀνατροπὴν τῆς πολυτελείας, τῆς ματαιοπροσύνης, διδόντες ἀντ' αὐτῆς τῇ γυναικὶ ἀνατροπὴν ἀρμόζουσαν αὐτῇ, καὶ ἥς ἀνταξία ἐφάνη, ὅσάκις τυχαίως ἔλαβε τοιαύτην.

Ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς δὲ ταύτης οὐδόλως ἐννοοῦμεν, ἅπαγε! τῶν καλλωπισμῶν τὰς τέχνας ν' ἀποσκυβαλίσωμεν! Ἄς μανθάνῃ ἡ γυνὴ τὴν αἰσθητικὴν, τὴν ἐπιστήμην δηλονότι τοῦ καλοῦ καὶ τῆς ἁρμονίας· ὁρᾷα τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας εἶναι ἡ τέχνη· ὁ ἀνθρωπος δὲ τότε εἶναι ἐντελής, ὅταν ᾖ κάτοχος τῆς δευτέρας ἐκείνης ἀξίας τῆς ζωῆς, δι' ἧς θαυμάζοντες τὸ ἰδανικὸν κάλλος, τὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς ἀληθείας, ὡς ὁ Πλάτων ἔλεγεν, ὑπεράνω ἡμῶν αὐτῶν ἀνυψούμεθα εἰς τὴν ὑπερτάτην, ὡς εἰπεῖν τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς ὁροφὴν μετεωρίζομενοι. Ναί! Ἐνδελεχῆς ἔστω ἡ πρὸς τοὺς μεγάλους ζωγράφους καὶ τοὺς μεγάλους γλύπτας τῆς γυναικὸς οἰκειότης, ἐπίμονος ἡ σχέσις, μανθανέτω παρ' αὐτοῖς νὰ σέβῃ ὅ,τι θεϊότερον ἐν τῇ ἀνθρωπότητι ὑπάρχει.

Πλὴν δὲν ἀρκεῖ μόνον τὸ γινώσκειν τὴν τέχνην, δὲν ἀρκεῖ προσέτι τὸ ἀσκεῖν τὴν μεγίστην τοῦ παρόντος χρόνου τέχνην, σύγγνωτε δέ μοι ἂν ἀμύητος ὢν περὶ αὐτῆς λαλῶ, τὴν τέχνην λέγω τὴν μουσικὴν, τὴν τέχνην ταύτην τοῦ δεκάτου ἐνάτου αἰῶνος, τὴν πάσας κραδαίνουσαν τὰς ἀνθρωπίνους δυνάμεις, ἀλλ' ἀνάγκη καὶ νὰ συναίσθάνηται τὴν μεγάλην ταύτην τῶν ἡχῶν ἁρμονίαν, ἥτις οὐδὲν ἄλλο φαίνεται πως οὔσα, ἢ ἡ ἐξωτερικὴ ἔκφρασις τῆς ἐν ἡμῖν ἐνούσης ἐνδομύχου ἁρμονίας, δι' ἧς μείζονας ἡμᾶς αὐτοὺς συναισθανόμεθα, καὶ μέχρι τινὸς καὶ βέλτιον ἐμπεπνευσμένους. Ἐπιτρέφατέ μοι δὲ πρὸς τούτῳ ὄντος τοῦ λόγου, νὰ ὑπομνήσω ὑμῖν εὐφροῦς τινος γυναικὸς λόγον. Ἀγνοῶ διατί, ἔλεγεν, ὁσάκις ἄσμα τοῦ Mozart παίζω, κραταιότερον αἰσθάνομαι τὸν πρὸς τὸν ἄνδρα μου ἔρωτα.

Ἀλλ' ὑπὲρ τὴν μουσικὴν καὶ ἐπέκεινα ταύτης αἰωρεῖται ἡ ὑψίστη τῶν τεχνῶν, ἡ ποιητικὴ ἢ ἐξείρουσα, ἢ ἐξευγενίζουσα, ἡ ἰδεώδη πάντα τοῦ ἀνθρώπου τὰ αἰσθήματα ἀπεργαζομένη καὶ μέχρι τῆς ὑψίστης αὐτῶν ἐκφράσεως ὑπερτείνουσα αὐτά. Ἄ! δίχως τινὸς ἀμφιβολίας, ὡς ὑπάρχει βιβλίον καὶ βιβλίον, οὕτως ὑπάρχει ποίησις καὶ ποίησις. Ἀλλὰ τὴν ἱερὰν ποίησιν, τὴν λυρικὴν ποίησιν ἀφειδέστατα ὀφείλομεν εἰς τὴν νεαρὰν κόρην νὰ μεταδίδωμεν, διότι δι' αὐτῆς διδαχθήσεται τοῦ ἀνθρωπίνου προορισμοῦ τὴν ἔννοιαν, δι' αὐτῆς ἀκούσεται ἀντηχοῦσαν τὴν μεγάλην τῆς φύσεως φωνήν. Οἶμοι! Ἐξέλειπεν ὁ ποιητὴς τοῦ ἰδανικοῦ! Πρὸ μικροῦ ἐτελεύτησεν· ἡμεῖς οἱ φίλοι αὐτοῦ οὐδέποτε πλέον θὰ συναντήσωμεν αὐτὸν ἐν τῇ τρίβῳ τοῦ βίου. Εἶδον αὐτὸν τὸ τελευταῖον ἐπὶ τῆς νεκρικῆς κλίνης κατακείμενον· ὁ θάνατος εἶχε μεταβάλῃ τὴν μορφήν αὐτοῦ, ἐφ' ἧς ἀθανασίας διέλαμπε στέφανος.

ὦ Λαμαρτίνε, ὦ διδάσκαλέ μου, ὦ πάντων ἡμῶν διδάσκαλε! Ἐντὸς τοῦ μεγάλου ἀγνώστου, εἰς ὃ εἰσέδυσας, ἀγνοῶ τίς ποτε εἶναι ὁ ὕπνος σου, ἢ τίς ἔσται ἡ ἀφύπνωσίς σου· ἀλλ' ὅ,τι τολμῶ εἰπεῖν, εἶναι ὅτι ὡς πρὸς ἡμᾶς δὲν ἀπέθανες, ὅτι τὸ πνεῦμά σου ἐν μέσῳ ἡμῶν διατελεῖ παρὼν, ὅτι πᾶσαι αἱ νεάνιδες, πᾶσαι αἱ ἀνθηραὶ ψυχαί, αἱ ὑπὸ τῆς ἱερᾶς τοῦ ἰδεώδους καλοῦ κατεχόμεναι νόσου, θέλουσιν ἀναγινώσκει τὰς ποιήσεις σου ἐν ὥρᾳ ἔκρος ὑπὸ τὴν βαλσαμικὴν τῆς ἀτραποῦ λευκάκανθαν, ἀφίνουσai δὲ κατόπιν τρεμούσας ὑπὸ τοὺς δακτύλους των τὰς σελίδας, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς οὐρανὸν αἵρουσαι, θὰ δύνανται νὰ λέγωσιν ὡς ὁ φιλόσοφος, οὗ τὸ ὄνομα ἐπελαθόμην, αἰσθάνομαι εἰσδύσαν ἐν ἐμοὶ τὸ ἄπειρον. Ἡμέραν δέ τινα αἱ ἐρώσαι καρδίαι, ἀναλαμβάνουσai τὴν πρὸς τὸ Saint Point εὐσεβῆ ὁδοπορίαν, θὰ ἐξακολουθῶσιν αὐτὴν ἐπὶ τοσοῦτον, ἕφ' ὅσον ἡ γαλλικὴ θὰ ὁμιλῇται γλῶσσα, ἐκδοικοῦσαί σου τὴν ἀπομόνωσιν, τὸ γῆρας τὸ λυγρὸν, τὴν ἐκφορὰν καὶ τὴν ἀγνωμοσύνην τῶν συγχρόνων σου.

Ἀλλ' οὔτε ἡ τέχνη, οὔτε ἡ ποίησις πρὸς τὴν τῆς γυναικὸς ἀρκοῦσιν ἐκπαίδευσιν· ὑπάρχει τις πρὸς ταύταις ἀνωτέρα διδασκαλία, ἣν ὀφείλομεν νὰ μεταδώσωμεν αὐτῇ, ἡ διδασκαλία τοῦ ὀρθοῦ λόγου.

Ἐν Ἀρτάκη, 187....

N. K. A.

ΤΑ ΑΝΘΗ.

ΩΡΑΙΟΤΗΣ ΑΥΤΩΝ.

Τί τὸ ὥραϊον ἐν τοῖς ἀνθεσιν;

Πῶς ἤθελε δυνήθῃ τις νὰ ὀρίσῃ αὐτὸ, καὶ διὰ ποίων χαρακτηριστικῶν θὰ ἠδύνατο νὰ τὸ ἀναγνωρίσῃ; Ὑπάρχει ἄρα γε βάσις ἣν δύναται νὰ διατυπώσῃ, ἢ ἡ ἰδέα τοῦ ὥραιου κολάζεται κατὰ τὸν καὶ τὰς περιστάσεις;

Ὁραϊὸν ἐστὶ πᾶν ὅ,τι ἀρέσκει.

Ἰδοὺ εἰς ὀρισμὸς· ἀλλ' ἄραγε λύεται δι' αὐτοῦ τὸ ζήτημα; Τὸ ἐνταῦθα ἀρέσκον, πιθανὸν νὰ ᾖ πᾶντι ἀδιάφορον ἀλλαχοῦ· δεόν λοιπὸν νὰ ληθῇ ὡς ὑπόθεσις ἡ δύναμις τῆς ὑπεροχῆς, ἢ τὸ ἀρέσκον εἰς τινὰς μόνον εἶναι ὥραϊον, ἢ καὶ ὑπάρχουσai πολλοὶ μὴδὲν αἰσθανόμενοι εἰς τὴν θεᾶν αὐτοῦ; . . .

Κυρίως ὥραϊον δεόν νὰ λέγηται ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον πάντες ὁμοφώνως ὡς τοιοῦτο παραδέχονται. Ἀλλ' εἰς τὰ ἀνθὴ οὐδὲν σχεδὸν ὑπάρχει δύσμορφον· ἄρα τὸ πᾶν ἐν αὐτοῖς ἐστὶν ὥραϊον. Καὶ μεθ' ὅλα ταῦτα ἐν ταῖς τῶν ἀνθέων περιγραφαῖς, διάφορα μεταχειριζόμενοι ἐπίθετα οἱ περὶ αὐτῶν γράφοντες οὐδέποτε ἐγενέκυσαν τὴν λέξιν ὥραϊον.

Καὶ τοῦτο διατί;

Διότι ὄντα τινὰ, πολὺ τῶν ἀνθέων ὥραιότερα, ἐκ τοῦ πολλοῦ ἐγωῖσμοῦ οἰκαιοποιοῦνται τὴν προσωνομίαν ταύτην, χωρὶς νὰ θέλωσι νὰ παραχωρήσωσιν αὐτὴν εἰς ἄλλα.

Σύμπας ὁ κόσμος ἀπεκάλυπεν αὐτὰ διὰ τῆς προσωνομίας τοῦ ὥραϊου.

Τὸ ὥραϊον τοῦτο εἶναι δὲν ἦναι τὸ ἄνθος εἶναι ὅμως τὸ ρῦλον! . . .

Τὸ προνόμιον τοῦ ὥραιου δοθὲν ἀπ' ἀρχῆς εἰς τὸ ὥραϊον μόνον ρῦλον, δηλαδὴ τὴν γυναῖκα, κατέστη προϊόντος τοῦ χρόνου ὁ ἀχώριστος αὐτῆς σύντροφος.

Οὐδεὶς ἠδυνήθη νὰ ἀντείπῃ εἰς τοῦτο.

Αὐτὸς ὁ ἔξοχος Μίλτων, ἀποκαλῶν τὰς γυναικας λάθη τῆς φύσεως, ἐπιπροσθέτει· ὥραϊα λάθη!

Ἰδωμεν ὅμως ἐκ τοῦ πλησίον καὶ τὸ ἄνθος, τὸ φυσικὸν τοῦτο σύμβολον τῶν αἰσθημάτων μας, ὅπερ ἀπὸ τῆς μικρᾶς ἡλικίας μέχρις αὐτοῦ τοῦ ἐσχάτου γήρατος παρέχει ἡμῖν οὐκ ὀλίγα θέλητρα!

Τὸ πᾶν δὲν εἶναι ὥραϊον καὶ ἀξιοθαύμαστον καὶ ἐν αὐτῷ;

Ὑπὸ τοῦ ἑαρινοῦ ἡλίου ζωογονούμενον τὸ ἄνθος ἀπονέμει ἡμῖν τὰς τερπνοτάτας αὐτοῦ εὐωδίας. Ἀκολουθήσατε τοὺς διαφόρους ἐξελιγμοὺς, δι' ὧν διέρχεται πρὶν ἢ φθάσῃ εἰς τὴν στιγμὴν τῆς ἀνθήσεως! Κατ' ἀρχὰς μικύλος κόκκος ἐμπεριέχει τὸ μέλλον μεγάλου ὄντος. Ἐμπεπηγμένος εἰς τὴν γῆν ὁ ἀδύνατος οὗτος κόκκος ζυμοῦται, ἐκρήγνυται καὶ προάγει φυτόν, ὅπερ ἀνατινάσσει τὴν γῆν ὑπὸ τὴν ἥλιον καλύπτει αὐτὸ βλαστάνει ἐν στέλεχος. Τὸ στέλεχος τοῦτο ὁσημέραι στολίζεται μὲ φύλλα καὶ λήγει εἰς κάλυκα, ἥτις ὑπερηφάνως γεννᾷ ἄνθη εὐώδη, ὧν τὰ ζωηρὰ καὶ ποικίλα χρώματα θαυμάσι τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν! Εἶναι τόσῳ θαυμάσιον καὶ ὥραϊον, ὥστε μετέχει ἀνεξηγήτου τινὸς, ὅπως τόσα ἄλλα τῆς γῆνινης ὥραιότητος συμπτώματα, ἀναμνησκοντα ἡμῖν ὅτι τὸ πᾶν ἐν τῷ σύμπαντί ἐστὶν ἔργον μιᾶς ἀνωτάτου καὶ ἀκαταλήπτου νοός! . . .

Πρὸς εξέτασιν τῆς ἀληθοῦς τῶν ἀνθέων ὥραιότητος, λάβωμεν δύο διαφορετικὰ παραδείγματα.

Φυτόν τι κομίζεται ἐκ λίαν μεμαχρυσμένων τόπων· ἐπειδὴ, μέχρις οὗ φθάσῃ εἰς τὸ προσδιωρισμένον αὐτῷ μέρος, χρήζει μεγάλων καὶ πολλῶν ἐξόδων, ἄρα ἔχει καὶ μεγάλην ἀξίαν. Ὅστις λοιπὸν ἀποκτήσῃ τὸ πολυδάπανον τοῦτο φυτόν θέλει δισχυρίζεσθαι ὅτι κατέχει τι ὄντως ὥραϊον· ἀδιάφορον ἂν ταῦτα μετέχει ὥραιότητός τινος· πᾶσι.